

Fiets- en wandeltochten najaar 2022 en voorjaar 2023

Fiets- en wandeltochten omgeving Vestingdriehoek en Brabantse Biesbosch

Combineer tijdens een fiets- of wandeltocht beleving van natuur en rivierenlandschappen met cultuurhistorie

Fietstocht Vier Rivieren

De route volgt gedeelten van de rivieren Linge, Waal, Afgedamde Maas en Merwede in de omgeving van de Vestingdriehoek. Het is een afwisselende fietstocht langs rivieren in de omgeving van Gorinchem-Slot Loevestein-Woudrichem. Opvallend zijn onder meer de verschillen tussen het meer kleinschalige rivierlandschap van de Linge en de weidse rivierenlandschappen van de grote rivieren. Een wandeling in een vesting en/of een bezoek aan Slot Loevestein is eenvoudig te combineren. De fietstocht is op deze wijze vormgegeven mede vanwege de omvangrijke en langdurige werkzaamheden (2021-2026) aan de Waaldijk tussen Gorinchem en Waardenburg.

Start- en aankomstpunt is Buiten de Waterpoort in Gorinchem bij fietsknooppunt 50. Het is een rondrit. De fietstocht kan ook op een andere plaats van de route gestart worden.

De fietstocht heeft bij gebruik van het voetveer Slot Loevestein-Woudrichem en van de veerpont Woudrichem-Gorinchem een lengte van circa 34km.

Kies voor de beschrijving van de Fietsroute Vier Rivieren de volgende twee pdf-bestanden op de website -<https://www.hnsi.nl>-. Geactiveerde links staan op de homepagina van deze website aangegeven.

- > Linge Fietsroutes
- > Fietsroute Rivierengebied

De Fietsknooppunten op een rijtje:

50 (Gorinchem; Buiten de Waterpoort) - 53 - 39 - 26 - 38 (voetveer Spijk – Arkel) – 29 – 31 – 32 – 49 – fietsroute naar veerpont Herwijnen-Brakel zoals beschreven in tekst – 03 – 04 – veerpont Herwijnen – Brakel – 05 – 20 – 23 – 24 (Slot Loevestein) – voet- en fietsveer Slot Loevestein – Woudrichem – 33 – 32 – veerpont Woudrichem – Gorinchem - 50 (Buiten de Waterpoort)

Fiets de Lingeroute zoals beschreven staat in het pdf-bestand tot KNP 49 - bij de brug over de Linge aan je linkerhand. Steek de verkeersweg **niet** over, maar sla RA

en volg het fietspad langs de provinciale weg naar de aanlegplaats van de veerpont Herwijnen-Brakel.

Blijf het fietspad langs de provinciale weg N848 in zuidelijke richting over een afstand van circa 6,5km volgen. Na een rotonde volgt de kruising met de Zuiderlingedijk. Nadat de Betuwelijn en de snelweg A15 via een groot viaduct is gepasseerd, volgt niet ver daarna een rotonde op de N830/Graaf Reinaldweg. Volg bij de rotonde het fietspad en steek de provinciale weg over en sla LA en direct daarna RA. Fiets over de Zeiving de Waaldijk op; een afstand van circa 300m. Sla op de dijk LA. En fiets 200m verder over de weg aan de rechterkant van de dijk naar beneden en door de uiterwaarde. Naar de aanlegplaats van de autoveerpont Herwijnen-Brakel. Gebruik de autoveerpont voor de overtocht van de Waal naar Brakel. Op de pont is een afzonderlijk gedeelte voor voetgangers en fietsers. Fiets aan de overkant vanaf de veerpont naar KNP 05 op de dijk in Brakel (circa 400m).

Sla RA en volg hier vandaan de fietsroute naar KNP 20. Zie voor het vervolg van de fietstocht de beschrijvende tekst van 'Fietsroute Rivierengebied – Natuur-en landschapsbeleving'

> Fietsroute Rivierengebied

Tip: Een fietstocht langs de Linge is mogelijk in vier seizoenen. Op een zonnige winterdag met temperaturen boven het vriespunt maar met een aanwezige wind of op een mooie herfstdag met een (vrij) krachtige wind, is een fietstocht langs de Linge nog goed te doen. Het gebied heeft wat meer windluwte en beschutting als de weidse rivierenlandschappen langs de grote rivieren. Bovendien is er de treinverbinding tussen de stations van (Dordrecht,) Gorinchem en Geldermalsen; de MerwedeLingelijn. Met treinstations in Arkel, Leerdam en Beesd. Deze stations liggen niet ver van de fietsroute langs de Linge. Fietsvervoer is gratis op deze regionale verbinding. Met deze treinverbinding is zonder meer een flexibele indeling van een fietstocht te maken.

Zie voor meer informatie over de Linge Fietsroutes en over fietstochten zonder winterstop de volgende teksten:

'Linge Fietsroutes – Mooie fietstochten in vier seizoenen'

> Linge Fietsroutes

> Fietsen zonder Winterstop

Fietstocht Galeiweg in de Brabantse Biesbosch

Een verrassende fietstocht door de enkele jaren geleden opnieuw ingerichte Noordwaard. Een project uitgevoerd in het kader van het programma 'Ruimte voor de Rivier'.

Het BiesboschMuseumEiland is een voor de hand liggende pauzeplaats. Het Museumcafé Biesonder is ook zonder bezoek aan het museum toegankelijk. Aanvullend kan het interessante museum bezocht worden. Vaartochten met een fluisterboot in de Biesbosch kunnen vanaf deze plek gemaakt worden. Daarnaast zijn er een aantal mogelijkheden voor een korte of lange wandeling. De fietstocht heeft een lengte van 27km.

Start- en aankomstpunt is Buiten de Waterpoort in Gorinchem bij fietsknooppunt 50. De tocht begint vanaf deze plek met een vaartocht over de Merwede naar Werkendam (fietsknooppunt 30).

Andere mogelijkheden om de tocht te beginnen zijn de aanlegplaats van de veerboot in Werkendam (veerdienst Gorinchem-Hardinxveld-Werkendam; fietsknooppunt 30). De fietstocht starten bij fietsknooppunt 02 in de Brabantse Biesbosch is een andere mogelijkheid. Knooppunt 02 ligt vlakbij de veerpont Kop van 't Land (Dordrecht) – Brabantse Oever (Werkendam). KNP 02 bevindt zich aan de weg die naar het buurtschap Spieringsluis en het BiesboschMuseumEiland loopt (zie overzichtskaartje van de fietsroute). Het is voor degenen die uit de omgeving van Dordrecht komen een voor de hand liggend startpunt voor de rondrit. Zie voor de beschrijving van de fietstocht > Fietsroute Galeiweg

Gebruik van veerponten en fietsroutes als alternatief voor de veerponten

Gebruik van de veerponten geven de fietstochten een meerwaarde. De rivierlandschappen vanaf de rivieren zien is een belangrijke toevoeging aan de beleving van landschappen in dit rivierengebied tijdens een fietstocht. De overtochten zijn daarbij aangename rustmomenten. Ze geven bovendien enigszins inzicht in de wijze waarop men zich vroeger verplaatste - voor de tijd van de bruggen over de grote rivieren.

De veerpont 'Brakel-Herwijnen' en de veerpont 'Kop van 't Land' tussen Dordrecht en Werkendam, varen 7 dagen in de week tijdens alle maanden van het jaar. Voor de voet- en fietsveren ligt dit anders.

Op zondag tijdens de winterdienstregeling van Riveer (deze geldt ook voor een deel van het voor- en najaar) wordt niet gevaren tussen Gorinchem en de plaatsen in de regio. Gebruik van de Watertaxi wordt wel als een bruikbaar alternatief geboden. Voor de verbinding Gorinchem-Slot Loevestein gelden op zondag daarbij voordelige tarieven.

Het voetveer Woudrichem (tussen Woudrichem en Slot Loevestein) vaart wel in het weekend op zaterdag en zondag maar niet op doordeweekse dagen in november en december. Vaarschema voor 2023 is half oktober 2022 nog niet bekend.

Het is belangrijk om de dienstregelingen en andere actuele informatie van de veerponten tijdens de voorbereiding van een fietstocht goed te bekijken. Dit voorkomt teleurstelling en/of ergernis.

Wil je meer fietskilometers maken of vaart een veerpont niet?! Hierna worden de fietsknooppunten gegeven om de fietstocht toch te kunnen maken. De fietsroutes volgen grotendeels de dijken langs de rivieren:

Slot Loevestein – Woudrichem – Gorinchem (fietsroute):

KNP 24 (Slot Loevestein) - 23 - 22 - 21 - 69 - 74 - 33 - 32 (aanlegplaats veerpont in Woudrichem) - 78 - 31 (aanlegplaats veerpont in Sleeuwijk) - 80 (begin oprit Merwedebrug aan de kant van Sleeuwijk) - 52 (onderaan afrit Merwedebrug aan de kant van Gorinchem) - 23 (Gorinchem; Kruisstraat) - 50 (Buiten de Waterpoort).

De fietsafstand Slot Loevestein-Woudrichem bedraagt circa 10km en Woudrichem-Gorinchem eveneens circa 10km.

Werkendam – Gorinchem (fietsroute):

KNP 30 (aanlegplaats veerpont in Werkendam) - 50 - 23 - 80 (begin oprit Merwedebrug) - 52 (onderaan afrit Merwedebrug) - 23 (Gorinchem; Kruisstraat) - 50 (Buiten de Waterpoort).

Een andere en iets kortere mogelijkheid is van fietsknooppunt 30 de dijk langs de Boven-Merwede volgen naar de Merwedebrug, naar fietsknooppunt 80. Fiets voor de oprit van de brug eerst het viaduct van de snelweg onder door. Zie voor het vervolg van de route de gegevens hierboven.

Websites met informatie over de veerponten:

-<https://www.riveer.nl>-. Deze website geeft informatie over de veerponten in onder meer de Vestingdriehoek alsook informatie over de autoveerpont Brakel-Herwijnen. Daarnaast is op deze website informatie over de Watertaxi te vinden.

-<https://www.footveerwoudrichem.nl>-. Informatie over onder meer de dienstregeling van het voetveer dat vaart tussen Woudrichem en Slot Loevestein.

-<http://www.kopvanhetland.nl>-. en <https://www.blueamigo.com>-. Informatie over onder meer veerdiensten Kop van 't Land-Brabantse Oever en de Waterbussen omgeving Dordrecht.

-<https://biesboschlinie.com>-. Gegevens over veerponten omgeving Biesbosch.

-<https://veerponten.nl>-. Interactieve kaart met gegevens over vrijwel alle veerponten in Nederland. Plaats, provincie en/of vaarwater en vervoerswijze

intoetsen als zoekfuncties. Inzoomen op de kaart en de veerpont naar keuze aanklikken is een bruikbare optie. Gegevens over dienstregeling en dergelijke verschijnt automatisch op het scherm.

Zie voor toeristische informatie over de vestingen en de Brabantse Biesbosch de pdf-bestanden en de informatie hierna bij de Wandelingen

Wandelen in de uiterwaarden van natuurgebied de Groesplaat (Brabants Landschap)

Een wandeltocht van circa 5 kilometer. Met een afstand van ongeveer 2,5km in het afwisselende uiterwaarden- en natuurgebied de Groesplaat langs de Boven Merwede. Het natuurgebied ligt tussen de Vesting Woudrichem en de aanlegplaats van de veerpont in Sleeuwijk.

Begin 2013 is 'groot onderhoud' in het gebied gepleegd en is een groot deel van de 'wildgroei' gerooid. Het gebied is daarmee minder belemmerend voor de rivierwaterafvoer gemaakt. Een aantal jaren daarvoor is een mee stromende nevengeul aan de kant van de dijk gecreëerd.

In het natuurgebied is vooral de afwisseling tussen een open en een meer begroeid landschap kenmerkend. Er zijn bomenrijke stroken begroeiing aan de kant van de rivier. De bomen en struiken zijn in voorjaar en zomer een ideale plek voor vele honderden kleinere vogels. Het enthousiaste gezang en gefluit van de diverse soorten is indrukwekkend en komt je tegemoet. Het lijkt uit het 'niets' te komen. Langs de oever bevinden zich talrijke zandstrandjes. Vanaf de oever zijn er weidse vergezichten over de rivier met Gorinchem en omgeving aan de overkant. Op de lager gelegen uiterwaarden zijn onder meer bloemrijke graslanden, knotwilgen en schietwilgen te zien. De watergeul die zich aan kant van de dijk bevindt, staat in verbinding met de Merwede en is een eldorado voor waterminnende vogels. De watergeul zorgt op een aantal plaatsen voor drassige omstandigheden. Bij gemiddelde en hogere waterstanden stijgt het waterniveau in de watergeul mee met het waterpeil in de rivier.

Vrij rondlopende runderen en paarden zorgen op natuurlijke wijze voor een deel van het landschapsbeheer in het gebied.

Korte routebeschrijving

Vanuit de Vesting Woudrichem is vanaf de aanlegplaats van de veerpont Gorinchem-Woudrichem de route als volgt.

Wandel onderlangs via het geasfalteerde pad langs de Historische Haven (circa 500m). Loop aan het einde van deze haven naar rechts en vervolgens direct naar

links de dijk op. Wandel bovenaan de dijk direct naar rechts en volg de Groenendijk. Deze dijk is toegankelijk voor voetgangers en fietsers en verderop voor voertuigen van bewoners aan de dijk. De dijk biedt eerst uitzicht op de begroeide uiterwaarden en verderop ook op de rivier. Na ongeveer 1,0km komt de dijk uit op de Merwededijk met doorgaand verkeer. Na 250m is links de steile weg omhoog vanaf het dorp Oudendijk.

Aan de rechterkant van de dijk is via een pad omlaag de toegang tot het natuurgebied de Groesplaat. Hier bevindt tevens de vogelkijkhut 'Het Vinkenestje'. Deze hoger gelegen hut biedt uitzicht over de uiterwaarden.

In de uiterwaarden dient na enkele honderden meters, na de overgang van de watergeul, gekozen te worden voor de kortere wandelroute (plusminus 2,0km) of de wat langere route naar de veerpont in Sleeuwijk (plusminus 2,5km). Beide routes zijn gemarkeerd met paaltjes. Houd voor de kortste variant links aan en volg het pad door de uiterwaarden parallel aan de watergeul en de dijk. Loop voor de wat langere route eerst meer rechtdoor naar de rivieroever. Volg het pad naar links langs de oever. Het pad wijkt na circa 1,5km wat verder van de rivieroever. Ga vervolgens, na enkele kilometers vanaf het beginpunt van het natuurgebied naar links, richting de veerpont.

Je verlaat het natuurgebied via een breed geasfalteerd pad (Hoekeinde) naar de aanlegplaats van de veerpont.

Vanuit Gorinchem kan vrij eenvoudig op de heenweg gebruik gemaakt worden van de veerboot naar Woudrichem en terug van de veerdienst Sleeuwijk-Gorinchem. De aanlegplaatsen voor de veerboten in Gorinchem bevinden zich Buiten de Waterpoort bij fietsknooppunt 50.

Het is ook mogelijk de gehele wandelroute op de Groesplaat rond te lopen en bij de ingang met de vogelkijkhut terug te keren. In geval je bijvoorbeeld met de fiets naar dit natuurgebied gaat voor een wandeling, ligt een rondwandeling voor de hand.

Zie voor de dienstregeling van Riveer; -<https://www.riveer.nl>.-.

Vanaf oktober vaart Riveer een Winterdienstregeling. Op zondag zijn er geen afvaarten. Eventueel is gebruik te maken van de Watertaxi.

Informatie over het natuurgebied de Groesplaat is te vinden op de website van het Brabants Landschap; -<https://www.brabantslandschap.nl>-. Gebruik op de homepage de zoekterm 'Groesplaat' voor informatie over het gebied. Onderaan de homepage bij 'Ontdek de natuur' 'op interactieve kaart' aanklikken geeft een overzicht van de natuurgebieden van het Brabants Landschap. Klik op het lichtgroen aangegeven gebied 'Land van Heusden en Altena'. Na inzoomen komt de

Groesplaat naar voren. Klik op de icoontjes voor diverse informatie. Aan de rechterkant van de kaart staat informatie over de natuur in Heusden en Altena in het algemeen en over de Groesplaat in het bijzonder alsook informatie over de wandelroute. Tevens geeft de interactieve kaart een overzicht van de gehele wandelroute tussen Woudrichem en Sleenwijk.

Wandelen in Munnikenland bij Slot Loevestein

Het Munnikenland in de directe omgeving van het Slot biedt talrijke mogelijkheden voor wandelingen.

In de vakantieperioden worden er veelal een aantal 'wandelingen met een boswachter' georganiseerd. Deze tochten zijn in het bijzonder gericht op jongeren. Zie voor meer en actuele informatie de website van Slot Loevestein.

Tijdens een wandeling is een verrassende ontmoeting met een kudde Rode Geuzen (runderen) en/of een kudde Konik paarden niet denkbeeldig. Dit zijn de grote grazers die voor een belangrijk deel voor het groenbeheer in Munnikenland zorgen. Ze lopen vrij rond in het uitgestrekte gebied. Je voorbereiden op een dergelijke ontmoeting is verstandig. De informatieve folder van Staatsbosbeheer - Grote Grazers in Munnikenland – geeft belangrijke informatie over wat wel en wat niet te doen.

De compacte folder geeft bovendien informatie over natuur en landschap in Munnikenland en bevat tevens een zeer bruikbaar overzichtskaartje van het gebied waarop wandel- en fietsroutes schematisch staan aangegeven. Het is echt aan te raden deze folder vooraf te bekijken en als dat mogelijk is, het pdf-bestand uit te printen en mee te nemen.

Op de website van Slot Loevestein is de informatieve folder met het bruikbare overzichtskaartje van Munnikenland als volgt te vinden.

Kies hiervoor op de zoektermen/pagina's > wandelen, fietsen en struinen > actief in Munnikenland > wilde grazers in Munnikenland. Klik op 'wilde grazers' voor de informatieve folder 'Grote grazers in Munnikenland' van Staatsbosbeheer.

Op de website van Staatsbosbeheer is het pdf-bestand ook te vinden:

-<https://www.staatsbosbeheer.nl>- > Bommelerwaard (als zoekterm gebruiken) > 'informatie over' dit gebied (de Bommelerwaard) aanklikken > Munnikenland verschijnt daarna als een van de items. Op de laatste regel van dit item is met een geactiveerde link het pdf-bestand 'Grote grazers in Munnikenland' aan te klikken.

De titel van het pdf-bestand 'Grote grazers in Munnikenland' als zoekterm in een browser op internet gebruiken is een andere mogelijkheid om de folder te vinden. Op deze wijze kom je direct op de desbetreffende webpagina van Staatsbosbeheer.

Op Slot Loevestein staat tot en met 8 januari 2023 'water' centraal. Er is tot deze datum de tentoonstelling 'Denkend aan Water'. In het Slot wordt ook in het najaar elke maand een lezing gehouden in het kader van het jaarthema 'water'. Hierbij wordt aandacht besteed aan verleden, heden en toekomst. Lezingen die in 2022 nog gegeven worden zijn 'De Oude Hollandse Waterlinie' (6 november) en 'Water en mensenrechten' (4 december)

Tip voor een korte wandeling met mooie vergezichten: De vestingwal met een wandelpad rondom Slot Loevestein biedt hiervoor uitgebreide mogelijkheden. Twee wandelingen via gedeeltelijk onverharde routes (struinroutes) worden hieronder geschetst - zie hiervoor ook het overzichtskaartje van de informatieve folder. De vertrek- en aankomstplaats is de omgeving van Slot Loevestein. Daarnaast wordt een route op verharde wegen en paden aangegeven.

N.B. Bij zeer hoge waterstanden loopt het Munnikenland grotendeels onder water. Slot Loevestein blijft veelal wel bereikbaar via de Munnikenlandse Maaskade. Dergelijke omstandigheden komen weinig voor. Is dit wel het geval dan zijn wandelingen zoals hierna beschreven niet mogelijk.

Wandelen en struinen aan de zuidwestkant van Slot Loevestein

Aan de zuidwestkant van het Slot zijn struinroutes langs en in de omgeving van de Afdamde Maas. Kies voor toegang tot dit gebied het geasfalteerde pad naar het voet- en fietsveer Woudrichem-Slot Loevestein. Zoek en vind vlakbij het Slot of wat verder weg aan de linkerkant van het pad een toegang tot dit gebied. De afstanden van de wandelingen zijn enkele tot meerdere kilometers.

Een wandeltocht door Munnikenland gedeeltelijk via struinroutes naar de Wakkere Dijk

Deze tocht is te maken door vanaf Slot Loevestein in oostelijk richting in de omgeving van de rivier de Waal naar de Wakkere Dijk te struinen. Aan de kant van de rivier de Waal zijn al op korte afstand van het Slot mogelijkheden om met een struintocht te beginnen. Verder doorlopen op het geasfalteerde pad kan ook. Aan de oostkant van het parkeerterrein zijn eveneens beginpunten voor een struinroute. De route volgt gedeeltelijk een watergeul langs de Waal.

Loop naar het uitkijkpunt (Waalzijde) op de Wakkere Dijk (zie overzichtskaartje). Sla op de brede dijk rechtsaf en volg het verharde fiets- en wandelpad op de dijk naar fietsknooppunt 23/uitkijkpunt. Dit is in de omgeving waar de doorgaande

lokale verkeersweg van de linkerkant de dijk opkomt. Aan de rechterkant is een fiets- en wandelroute het Munnikenland in (de Schouwendijk). Volg het brede verharde pad eerst rechttoe-rechtaan door het meer open landschap van Munnikenland. Loop vervolgens met een aantal bochten langs en door het meer begroeide en waterrijke Munnikenland. Blijf de weg rechtdoor volgen bij de T-kruising met de Blinde Steeg. Het brede verharde pad komt na enkele bochten uit bij de parkeerplaats en loopt door langs de slotgracht richting de ingang van het Slot.

De totale afstand van de wandeltocht is ongeveer 8km.

Tijdens het struinen langs de Waal is het volgende landschapskenmerk dat je waarschijnlijk zal opvallen: Er ligt op dit gedeelte geen dijk langs de Waal en het open landschap van Munnikenland ligt erg laag! Bovendien blijkt verderop de Wakkere Dijk zeer robuust te zijn uitgevoerd. Zowel in de hoogte als in de breedte. Dit rivierenlandschap is rond 2015-2017 zo gecreëerd en ingericht als een groot project in het kader van het projectenprogramma Ruimte voor de Rivier. Munnikenland en de Brakelse Benedenwaarden zijn (gedeeltelijk) afgegraven. Ze zijn daardoor lager komen te liggen. Een waterrijk rivierlandschap is ontstaan. Er zijn talrijke plekken met plas-dras omstandigheden. De afgegraven grond is voor een belangrijk deel gebruikt voor de aanleg van de Wakkere Dijk. Bij hoge waterstanden in de rivier stroomt het rivierwater gemakkelijk het Munnikenland in. De Wakkere Dijk houdt het water tegen. De dijk is onder meer zo breed uitgevoerd om aan de dieren in het Munnikenland voor langere tijd een plek te kunnen bieden. Bij een ondergelopen Munnikenland bevinden de grote grazers zich op de dijk.

Een kortere variant van deze wandeltocht is mogelijk. Kies hiervoor op de Wakkere Dijk al snel (op circa 100 meter vanaf het uitkijkpunt aan de kant van de rivier de Waal) voor de fiets- en wandelroute naar beneden, het Munnikenland in. Het rechttoe-rechtaan pad (de Blinde Steeg) komt uit op het brede verharde pad dat hierboven is aangegeven (de Schouwendijk). Volg de route op de weg naar rechts. Richting Slot Loevestein.

De afstand is circa 6,5km.

Een wandeling op uitsluitend verharde paden en wegen

Een dergelijke wandeling kan bijvoorbeeld handig en verstandig zijn bij drassige omstandigheden. Deze omstandigheden kunnen zich voordoen tijdens/na regenval en/of omdat tijdens/na hogere waterstanden de struinroutes langs de rivier (te) nat worden. Ze kunnen ook ontoegankelijk worden omdat ze (gedeeltelijk) onder water gelopen zijn.

Loop vanaf het Slot richting parkeerplaats en neem de weg die naar links loopt; de Schouwendijk. Loop via de weg door het water- en bomenrijke gedeelte naar het

meer open gedeelte van Munnikenland. Volg de weg naar rechts en sla kort daarna linksaf. Volg de Blinde Steeg rechttoe-rechtaan naar de brede en hoge Wakkere Dijk. Volg het fietspad omhoog, de dijk op. Sla op de dijk rechtsaf en volg de dijk naar fietsknooppunt 23 (tevens uitkijkpunt kant Afgedamde Maas). Sla rechtsaf en volg de Schouwendijk eerst rechttoe-rechtaan door het Munnikenland. Vervolgens naar rechts afbuigend langs en door het water- en bomenrijke Munnikenland naar Slot Loevestein. Zoals hiervoor beschreven staat bij de wandeltocht van 8km. Deze wandelroute is iets korter dan de wandeltocht met struinroutes en heeft een lengte van circa 7,5km.

Vanuit Gorinchem is Slot Loevestein per veerboot als volgt te bereiken.

Vanaf Buiten de Waterpoort heeft de veerdienst Riveer op werkdagen en op de zaterdag regelmatige afvaarten naar Woudrichem en vice versa.

In Woudrichem vaart het voetveer over de Afgedamde Maas naar Slot Loevestein.

Wandel voor het voetveer in Woudrichem de volgende route. Loop vanaf de aanlegplaats van de veerboot in Woudrichem onder de poort door. Loop rechtdoor de Kerkstaat in. Sla na 150m linksaf; de Vissersdijk. Volg deze straat tot vlak na de doorgang van de stadswal (150m). Volg het pad naar links langs de wal en langs de haven. Dit pad komt met wat bochten na 500 meter bij de aanlegplaats van het voetveer.

De aanlegplaats is ook te bereiken via de wal. Loop vanaf de aanlegplaats tot aan de poort. Ga linksaf via het voetpad de Rijkswal op en volg de wal met de muur als reling langs de rivier tot voorbij de bocht. Daar is een steile trap de wal af, richting de aanlegplaats van het voetveer. De afstand is in totaal enkele honderden meters. Het voetveer brengt je naar de overkant van de Afgedamde Maas. Met een wandeling van nog geen kilometer door een fraai gebied wordt de ingang van Slot Loevestein bereikt.

Zie voor de dienstregeling van Riveer; -<https://www.riveer.nl>-. Op deze site staat ook informatie over de Watertaxi die in de regio vaart.

Zie voor informatie over het voetveer in Woudrichem;

-<https://www.footveerwoudrichem.nl>-. Vaart tot en met oktober 7 dagen in de week. Vaart in november en december alleen op zaterdag en zondag. Fietsvervoer is mogelijk.

Voor algemene en actuele informatie over het museum Slot Loevestein en over Munnikenland zie de website: -<https://www.slotloevestein.nl>-.

Aanvullende Informatiebronnen voor Vestingdriehoek:

*Vestingdriehoek; <https://www.vestingdriehoek.nl>-.

*Oude en Nieuwe Hollandse Waterlinie en de vestingen;

-<https://forten.nl>-. Klik op het item naar keuze voor informatie.

*Zie voor de dienstregeling van Riveer; -<https://www.riveer.nl>.-

Vanaf oktober vaart Riveer een Winterdienstregeling. Op zondag zijn er geen reguliere afvaarten vanaf Gorinchem, Woudrichem, Slot Loevestein en Sleeuwijk. Wel is het mogelijk van de Watertaxi gebruik te maken. Naar Slot Loevestein voor een voordelig tarief (minimaal twee personen). Een overtocht dient van tevoren aangemeld/aangevraagd te worden. Zie voor meer informatie en een telefoonnummer voor de Watertaxi de website van Riveer. Op internet met een browser en de zoekterm 'Watertaxi in Gorinchem' geeft eveneens informatie.

*Gorinchem en omgeving; -<https://www.mooigorinchem.nl>.-

*Woudrichem (de vesting ligt sinds kort in de nieuwe en uitgestrekte gemeente Altena); -<https://www.gemeentealtena.nl>-. Gebruik op de homepage bijvoorbeeld de zoekterm 'recreatie en toerisme' en gebruik vervolgens bij de items die verschijnen de link 'recreatie en toerisme'. Diverse informatiebronnen worden daarna weergegeven.

*Zie voor de dienstregeling van voetveer Woudrichem;

-<https://www.voetveerwoudrichem.nl>-. Het voetveer vaart voor voetgangers en fietsers tussen Woudrichem en de aanlegplaats aan het toegangspad van nog geen kilometer naar de ingang van Slot Loevestein.

Wandelingen omgeving BiesboschMuseumEiland in Brabantse Biesbosch

Het Biesbosch MuseumEiland is een mooie vertrek- en aankomstplaats voor een wandeling in de Brabantse Biesbosch.

Vanzelfsprekend kan het interessante museum bezocht worden met een vaste tentoonstelling rond de thema's 'natuur en water' en 'de bewoners en hun cultuur'. Tot en met 30 november 2022 is in het museum eveneens de tentoonstelling 'Sint Elisabethvloed, de kracht van het water' te zien.

Op het eiland is bij het museum het Museumcafé Biesonder waar wat gegeten en/of gedronken kan worden. Het is ook toegankelijk zonder entreekaartje voor het museum.

Naast het museum ligt het Buitenmuseum De Pannekoek; een relatief klein gebied met hakgrienden, een eendenkooi en een tweetal traditionele keten. Het is een wandelgebied voorzien van informatie.

Vanaf het MuseumEiland zijn allerlei wandeltochten te ondernemen. In het museum is aan de balie de informatieve folder 'Biesbosch MuseumEiland – Overleven in de Biesbosch' te verkrijgen. Met een overzichtskaartje waarop wandelpaden aan de

kant van de Nieuwe Merwede staan aangegeven. Met gebruik van dit kaartje is zelf een wandeling uit te stippelen. Bijvoorbeeld is naar de Jantjesplaat te wandelen (of eventueel te fietsen). De Jantjesplaat ligt bij het buurtschap Spieringsluis voorbij de sluis met deze naam. Op nog geen 200 meter van het buurtschap ligt een verrassend mooi wandelgebied. Met een wandel- en fietspad voor een rondwandeling van circa 2,5km. Het water in het gebied heeft de (beperkte) getijdenwerking zoals in de Brabantse Biesbosch.

Met het museum als vertrek- en aankomstplaats zijn georganiseerde vaartochten te maken met een fluisterboot. De Biesboschnatuur is hierbij vanaf het water te beleven. Daarnaast zijn er Vaarwandeltochten. Met een fluisterboot wordt naar een bijzonder gebied gevaren voor een wandeltocht. De vaartochten kunnen alleen in combinatie met een bezoek aan het museum gereserveerd worden.

In de informatieve folder alsook op de website van het museum staat informatie over de Fluisterrondvaarten en de Vaarwandeltochten Deeneplaat vermeld.

Zie voor onder meer algemene en actuele informatie de websites:

-<https://www.biesboschmuseumeiland.nl>-

Meer informatie over de Biesbosch is onder meer te vinden op:

-<https://www.staatsbosbeheer.nl>- > Brabantse Biesbosch (als zoekterm op de homepagina gebruiken) > natuurgebieden en Noord-Brabant aangegeven. Diverse items met informatie over de Brabantse Biesbosch verschijnen op het scherm.

-<https://www.np-debiesbosch.nl>-.

Het BiesboschMuseumEiland is goed vanuit Dordrecht, Gorinchem en Werkendam per fiets te bereiken.

Op de website -<https://www.hnsi.nl>- is de diverse informatie te vinden

Zie voor geactiveerde links naar de genoemde bestanden en website(sub)pagina's de website -<https://www.hnsi.nl>-. Op de Homepagina staan de volgende items:

- *Fiets- en wandeltochten najaar 2022 en voorjaar 2023 (pdf-bestand)
- *Linge Fietsroutes (pdf-bestand); met routekaartje
- *Fietsroute Rivierengebied (pdf-bestand); met routekaartje
- *Fietsroute Galeiweg – Brabantse Biesbosch (pdf-bestand); met routekaartje
- *Galeiweg; subpagina met beschrijvende tekst en met foto's
- *Fietsen zonder Winterstop; subpagina met beschrijvende tekst en foto's